

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/38768 GK 85

Sayı : Z-81625851-610- **333**
Konu : Soru Önergesi (7/38768)

1.4.08.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1778844 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU tarafından yöneltilen 7/38768 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Ülkemizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısı oluşturulmuş, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara çözümler getirilmiştir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek olup ilgili Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. Çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için mesleki riskleri önlemesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alması işverenin yükümlülüğündedir.

Çalışma hayatına ilişkin Bakanlığımızca yürütülen teftişler, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınmak suretiyle programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin tamamının veya bir kısmının uygulanmasının denetlenmesi amacıyla ve hedef koyularak gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığımıza intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir. Söz konusu ilkeler doğrultusunda teftişlerin gerçekleştirilmesini müteakip tespit edilen ve işverence giderilmeyen ihlallere idari para cezası uygulanması önerilmektedir.

Bununla birlikte, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından kayıt dışı istihdamla mücadele için hem önleyici hem de cezalandırıcı birçok çalışma yürütülmektedir. SGK'ya ihbar ve şikâyete bağlı olarak yapılan denetimlerin sonucunda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 11 inci maddeleri uyarınca yerine getirilmesi gereken hükümlere aykırılık tespit edildiği takdirde yine bu Kanunun 102 nci maddesi gereği idari para cezaları uygulanmaktadır. Birçok kamu kurum ve kuruluşu ile bankalardan alınan mesleki bilgiler doğrultusunda kurumlarla karşılıklı çapraz sorgulamalar yapılmaktadır. Ayrıca vatandaşlarımızın gerek sosyal güvenliğin önemi ve kayıt dışı istihdam konusunda bilinçlendirilmesi, gerekse işverenler ve çalışanların hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirilmeleri amacıyla çok sayıda bilgilendirme-bilinçlendirme faaliyeti yapılmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan